

Buster Brown – niepoprawny kawalarz

8 czerwca 2018

Buster Brown to bohater serii komiksów tworzonych od 1902 roku przez Richarda Feltona Outcaulta. Buster Brown, jego przyjaciółka Mary Jane i Tygrys, jego pies rasy amerykański pitbulterier, na początku XX wieku byli bardzo rozpoznawalni w Ameryce. Imię bohatera zostało również wykorzystane w tamtych czasach jako określenie popularnej fryzury noszonej przez chłopców czy konkretnego typu ubioru.

Richard Felton Outcault – pionier komiksu

INSPIRACJE

Pierwowzorem postaci Bustera Browna był Granville Hamilton Fisher, syna Charlesa i Anny Fisher z Flushing w stanie Nowy Jork. Wygląd Fishera wraz z jego charakterystyczną fryzurą zainspirowały Outcaulta do stworzenia komiksowego bohatera. Imię Buster jest wynikiem pośredniego lub bezpośredniego wpływu popularności dziecięcego aktora Bustera Keatona. Również inny chłopiec, Roger Cushman Clark (1899–1995) z Deadwood w Dakocie Południowej jest brany pod uwagę jako oryginalny model dla postaci Bustera Browna. Dociekliwi

doszukują się pierwszej inspiracji w postaci małego lorda Faunterloya.

Buster Brown i Tygrys? Nie to zdjęcie ze sztuki „Mały lord Fauntleroy”, granej na Broadwayu w 1888 r.

Tytułową rolę grała dziewczynka Elsie Leslie.

Postać Mary Jane to również komiksowy odpowiednik prawdziwej osoby – córki Outcaulta, która nosiła te same imiona. Według słów autora to jedyna prawdziwa osoba przerysowana na karty komiksu, chociaż pani Brown również przypomina żonę Outcaulta.

DZIEJE PUBLIKACJI

Pierwszy komiks z Busterem Brownem pojawił się na łamach „New York Herald” 4 maja 1902 roku. Richard Felton Outcault porzucił tę gazetę w 1906 roku na rzecz wydawcy „New York American” Williama Randolpha Hearsta. Po batalii sądowej, która zakończyła się brakiem zgody na użycie przez niego tytułu serii, Outcault co najmniej do 1921 roku kontynuował prace nad komiksem, ukazującym się w gazecie Hearsta bez konkretnego tytułu. Z kolei „Herald” do 1911 roku nadal publikował swoją wersję „Bustera Browna”, rysowaną przez innych twórców.

Buster Brown, Mary Jane i pies Tygrys

Postać Bustera Browna zainspirowała wielu naśladowców, w tym Perry'ego Winkle'a, twórcy komiksu „Winnie Winkle”, była także przenoszona na ekran w serii filmów animowanych „Bobby Bumps”.

Komiks przetłumaczono na język francuski. Ukazał się też po portugalsku w brazylijskiej gazecie dla dzieci „O Tico-Tico”, w której Buster Brown występował jako Chiquinho. Same historyjki były jednak adoptowane przez brazylijskich scenarzystów bez ścisłego związku z pierwowzorem.

POSTACIE I HISTORIA

Buster Brown to chłopiec z bogatej rodziny, który mieszka w mieście. Jest ślicznym dzieckiem (stanowi wyraźne przeciwieństwo innych postaci wymyślonych przez Outcaulta, jak Żółty Dzieciak (Yellow Kid), czy stworzonych przez Fredericka Oppera, ale jego wygląd może być mylący. Buster bowiem to żartowniś, który potrafi paradować ubrany w strój dziewczynki, stłuc szybę za pomocą procy czy robić psikusy sąsiadowi. Jego przewinienia zostają jednak odkryte, a bohater ponosi stosowną kartę – przeważnie jest to klaps od matki. Historyjki nie mają jednak morału, nie wiemy więc, czy chłopiec żałuje swoich występków.

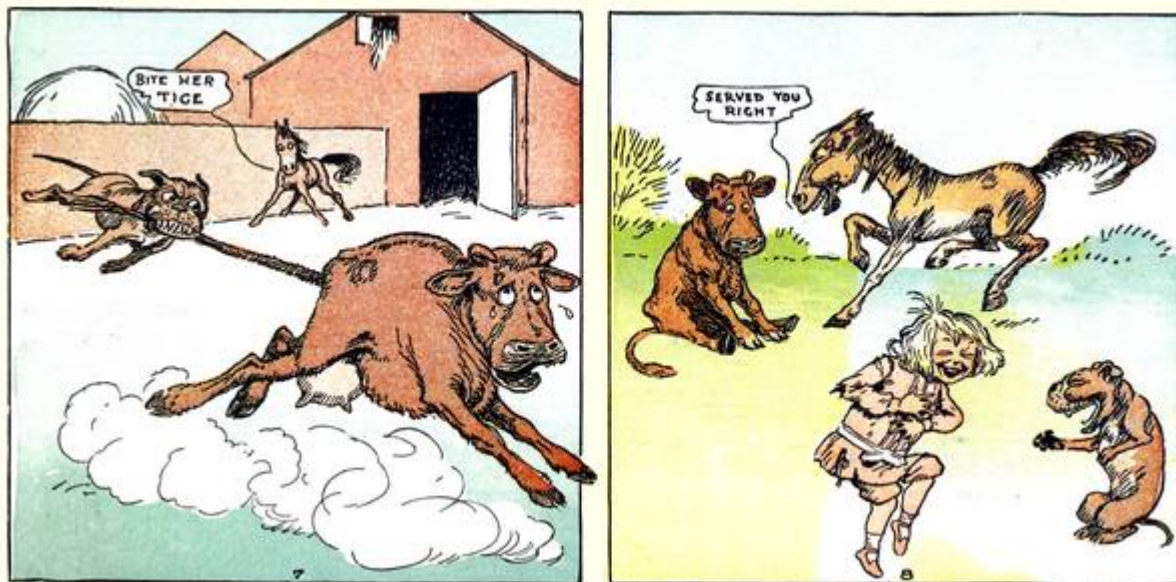

Buster Brown i jedna z jego deklaracji ściennej

Wiele historyjek kończy się próbą oczyszczenia się przez Bustera z winy za dany czyn, mimo to tłumaczenia te nie mają wiele wspólnego z dokonanyim postępkim. Na przykład komiks z 31 maja 1903 roku opowiada o tym, jak Buster daje psu Tygrysowi (Tiger, zdrobniale Tige) napój z aptecznego dystrybutora (które były wówczas bardzo popularne w Stanach Zjednoczonych). Napój rozpryskuje się nie tylko na ubiór Bustera, ale także na piękną sukienkę pewnej kobiety. Matka Bustera, przerażona niezdarnością, zabiera syna do domu i chłostzcze kijem.

W ostatnim kadrze widzimy jednak, jak Buster tłumaczy się z całej sytuacji: „Wyjaśniam! Aptekarze są zalegalizowanymi złodziejami. Sprzedają ci gazowane napoje i słodycze, żebyś się rozchorował, po czym sprzedają ci lekarstwo, ale tylko po to, żeby jeszcze bardziej ci się pogorszyło”.

Mary Jane jest przyjaciółką Bustera. Z kolei pies Tygrys jest uznawany za pierwszego mówiącego zwierzaka, jaki pojawił się w komiksie – podobnie jak w wielu innych późniejszych komiksach, jego wypowiedzi są niezauważane przez dorosłych bohaterów.

Pies Tygrys także czasami coś zmaluje
MASKOTKA FIRMY OBUWNICZEJ

Richard Felton Outcault w 1904 roku trafił na Louisiana Purchase Exposition w St. Louis, gdzie sprzedął prawa do postaci prawie dwustu firmom. Powiązania Bustera Browna z przemysłem obuwniczym zaczęły się od Johna Busha, dyrektora sprzedaży w Brown Shoe Company, który namówił firmę do zakupu praw do nazwy „Buster Brown”. Samą markę butów zaprezentowano właśnie na targach w St. Louis w 1904 roku.

Brown Shoe Company zatrudniało w celach promocji bardzo niskich aktorów, którzy podczas prezentacji w całych Stanach Zjednoczonych mieli grać postać Bustera. Aktorzy ci występowali wraz z psami w sklepach obuwniczych, domach towarowych i teatrach w okresie między 1904 a 1930 rokiem (Richard Barker grał Bustera Browna w wielu kampaniach reklamowych firmy Brown Shoe Company, o czym opowiedział w biograficznej książce „Buster Brown and the Cowboy”).

Richard S. Baker – pierwszy Buster Brown w kampanii reklamowej Brown Shoe Company, karzeł Master Gabriel – odtwórca roli Bustera Browna w spektaklu na Broadwayu i Jerry Maren, który wcielił się w rolę Bustera Browna w telewizyjnym show „Smilin’ Ed’s Gang”

W latach czterdziestych i pięćdziesiątych XX wieku przedsiębiorstwo Brown Shoe Company poszło krok dalej i zaczęło wydawać komiksy z cyklu „Buster Brown Comics”. Na komiksach tych każdy sprzedawca mógł przybijać swoją pieczęć z adresem punktu sprzedaży. Choć na okładce komiksu pojawiał się zwykle Buster, to w środku były prezentowane komiksy z innymi bohaterami, na przykład z Robin Hoodem.

W kilku odcinkach „Bustera Browna” wystąpił Żółty Dzieciak

(Yellow Kid), uważany za pierwszego bohatera komiksowej serii. Po zmianach w wyglądzie i zachowaniu – podjętych w celu uwspółcześnienia – bohaterowie komiksu zostali wykorzystani w kampaniach reklamowych firmy przeprowadzanych w latach osiemdziesiątych i dziewięćdziesiątych XX wieku.

Fragment jednej z okładek albumów komiksowych z Busterem Brownem

W latach 1945–1959 komiksy z cyklu „Buster Brown” były rozdawane w sklepach obuwniczych jako dodatki do zakupów. Niektóre z nich zawierają prace Reeda Crandalla, a także wielu innych znanych rysowników.

W latach pięćdziesiątych XX wieku komiksy z Busterem Brownem były tworzone na podstawie słuchowisk radiowych i wydawane przez Custom Comics czy Dell Comics. Publikowano również książeczki do kolorowania.

Arthur Trimble grał Bustera Browna w krótkich filmach w latach 1925-1929

FILM

Krótkometrażowe filmy aktorskie z bohaterami komiksu produkowało od 1925 do 1929 roku studio Stern Bros dla Universal Pictures. Bustera Browna zagrał Arthur Trimble. Pał the Wonder Dog (pies grający Tygrysa) i reżyser Gus Meins brali także udział w tworzeniu popularnego programu komediowego „Our Gang” („Little Rascals”), w którym Pał otrzymał imię Pete the Pup. Imię to nosił również szczeniak po nim, grający rolę Pała po jego śmierci w 1930 roku. Poniżej jeden ze skeczów filmowych.

TEATR

W 1905 roku wystawiono sztukę „Buster Brown” w Majestic na Broadwayu. Grał w nim dwudziestojednoletni karzeł Master Gabriel (1882–1929), urodzony pod nazwiskiem Gabriel Weigel. Gabriel pojawił się też w 1908 roku w sztuce teatralnej „Mały Nemo” stworzonej na podstawie komiksu Winsora Zenasa McCaya. W 1913 roku wrócił jednak do roli Buster Browna. W spektaklu wziął również udział George Ali, który zagrał Tygrysa.

RADIO

Spektakle z Busterem Brownem, w których wziął udział Smilin' Ed McConnell z West Coast NBC Radio Network, zapoczątkowano w 1943 roku. W audycjach tych pojawiły się ponadto takie postacie jak Froggy the Gremlin czy Midnight the Cat. Jedną z audycji możecie posłuchać niżej.

TELEWIZJA

Smilin' Ed McConnell przeniósł radiowe przedstawienie do telewizji w 1950 roku. Program przez cztery lata był wyświetlany pod tytułami „Smilin' Ed's Gang” („Uśmiechnięty gang Eda”) i „The Buster Brown Show” („Show Bustera Browna”). Po śmierci McConnella w 1955 roku widowisko telewizyjne zostało przejęte przez Andy'ego Devine'a i otrzymało tytuł „Andy's Gang” („Gand Andy'ego”).

Kartki walentynkowe z Busterem Brownem

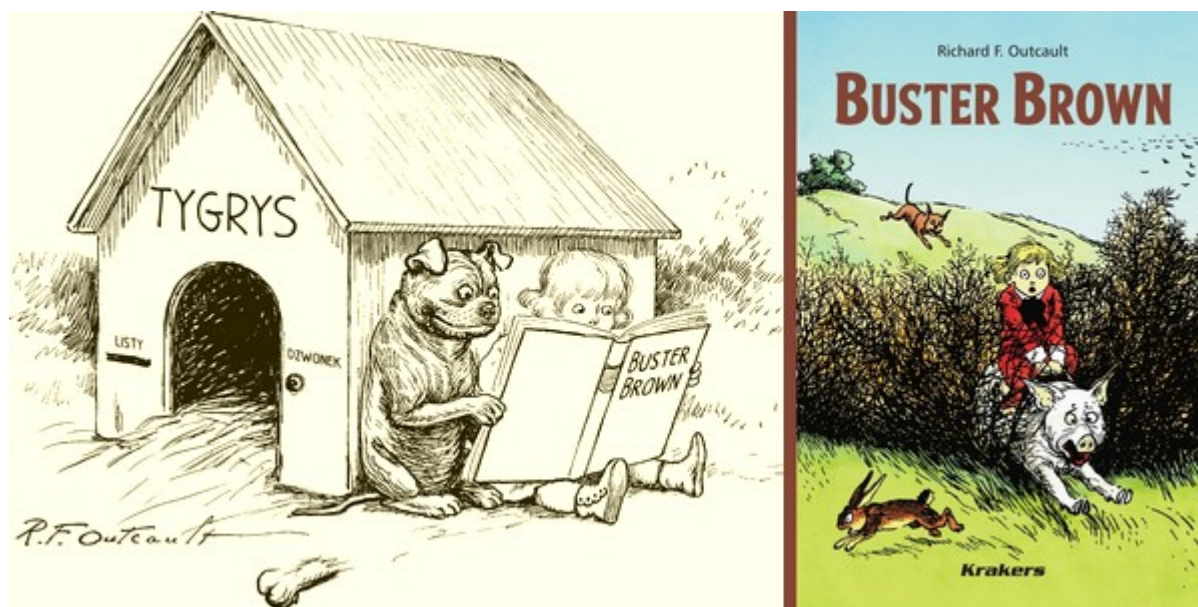
GRY I ZABAWY

Buster Brown pojawił się w kilkunastu zabawach dziecięcych.

Do popularnej gry w gumę powstała rymowanka: „Buster Brown, Went to town, With his pants, On upside down” („Buster Brown udał się do miasta, a spodnie odwrotnie założył”).

Istnieje również zabawa na huśtawce typu konik, w której jeden

z uczestników, zostając w dolnej pozycji huśtawki (opierając nogi na ziemi), krzyczy do towarzysza zabawy, który został na górze: „Buster, Buster, Buster Brown, what will you give me if I let you down?” („Buster, Buster, Buster Brown, uwolnię cię, ale co mi dasz?”). Odpowiedź zależy od pomysłowości drugiego uczestnika zabawy.

Okładka polskiego wydania „Bustera Browna”

BUSTER BROWN W POLSCE

We wrześniu 2018 roku planowane jest wydanie komiksu w Polsce nakładem hobbistycznego wydawcy „[Krakersa](#)” w kolekcjonerskim nakładzie ok. 100 egzemplarzy. Publikacja będzie mieć 164 strony i patronuje jej medialnie portal [WolneMedia.net](#).

Tłumaczenie: Bartłomiej Wiśniewski

Źródło oryginalne: [en.Wikipedia.org](https://en.wikipedia.org)

Źródło polskie i uzupełnienia: [Komiks.ovh](https://komiks.ovh)